

Revisionsrapport – intern miljörevision

Revisionsdatum:

Mars-april 2015

Revisorer:

Ylva Sundmark, Elisabeth Ahnberg Åsenius, Anton Grenholm, Peter Berggren, Ingemar Nygren

Revisionsresultat:

Antal avvikelser vid denna revision: 3 st, se bilaga 1-3.

Resultat från intervjuer och övrig revision redovisas i detalj i bilaga 4.

Resultat från en enkät om hur hållbar utveckling integreras i Högskolan Dalarnas utbildningsprogram redovisas i bilaga 5.

Krav i ISO 14001 som har reviderats:

År	Delkrav																
	4.2	4.3.1	4.3.2	4.3.3	4.4.1	4.4.2	4.4.3	4.4.4	4.4.5	4.4.6	4.4.7	4.5.1	4.5.2	4.5.3	4.5.4	4.5.5	4.6
2012	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x		x				
2013	x	x	x	x	x	x				x			x				
2014																	
2015							x										

Verksamheter som har reviderats:

I mars 2013 beslutade rektor om miljömål för perioden 2013-2015 (DUC 2013/494/10). De interna miljörevisioner som har gjorts hösten 2012 och våren 2013 har emellertid visat att det finns dålig kännedom om miljömålen i organisationen, att miljömålen inte varit integrerade i den ordinarie verksamhetsstyrningen och att majoriteten av miljömålen sannolikt inte kommer att kunna nås innan slutet av 2015. Till årsskiftet 2015/2016 behöver nya miljömål vara beslutade av rektor, och en process för att ta fram nya miljömål har påbörjats. Som stöd för den processen beslutade miljörevisorsgruppen att den nu genomförda revision skulle omfatta Högskolan Dalarnas miljömål 2013-2015. Specifikt ville vi följa upp hur arbetet med att nå målen har bedrivits. (Miljömålen bifogas rapporten, se bilaga 6.)

Personer som har intervjuats:

Alla personer med ett specifikt angivet ansvar enligt Miljömål för Högskolan Dalarna 2013 – 2015 har sökts för en intervju. Följande har intervjuats:

Gustav Boklund (chef Akademin Industri och samhälle)
Stina Jeffner (chef Akademin Utbildning, hälsa och samhälle)
Sara Irisdotter Aldenmyr (prodekan, vice ordf. Utbildnings- och forskningsnämnden)
Herbert Jonsson (ordf. Områdesnämnden Humaniora och språk)
Ingrid Grosse (ordf. Områdesnämnden Samhällsvetenskap)
Siril Yella (ordf. Områdesnämnden Teknik och naturvetenskap)
Patrik Larsson (ordf. områdesnämnden Utbildningsvetenskap)
Ingrid From (ordf. Områdesnämnden Vård och omsorg)
Ewa Wäckelgård (forskningsledare Energi, skog och byggd miljö)
Anna Ehrenberg (forskningsledare Hälsa och välfärd)
Kenneth Carling (forskningsledare Komplexa system – mikrodataanalys)
Lennart Westman (forskningsledare Stålformning och ytteknik)
Monika Vinterek (forskningsledare Utbildning och lärande)
Lars-Olov Nordqvist (fastighetschef)

Förutom intervjuerna har en enkät skickats till samtliga programansvariga för högskolans utbildningsprogram, totalt 45 stycken. Antalet svar som inkom var 24.

Kommentarer, iakttagelser och slutsatser

Alla resultat från intervjuer och övrig revision redovisas i detalj i bilaga 4. I tabellform redovisas där, för vart och ett av miljömålen, de åtgärder som genomförts i syfte att nå målet, det utfall åtgärderna lett till samt revisorernas bedömning om möjligheten att nå målet innan utgången av 2015.

Revisionen visar att miljömålen, med planerade aktiviteter och ansvariga, är dåligt kända i organisationen. Majoriteten av de intervjuade personerna hade inte kännedom om vilka målen var eller att de var uppsatta som ansvariga för de planerade aktiviteterna.

Miljömålen är indelade i tre områden i överensstämmelse med Högskolan Dalarna tre mest betydande miljöaspekter enligt en tidigare utförd miljöutredning (DUC 2011/577/10): *Utsläpp av koldioxid till luften, Utbildning och Forskning*. Nedan följer korta kommentarer om varje område.

Utsläpp av koldioxid till luften

Det övergripande målet för området är en minskning av koldioxidutsläppen från Högskolan Dalarnas verksamhet med 5 % årligen. Målet kommer ej att kunna nås, tvärtom pekar mätningarna på en ganska avsevärd ökning av utsläppen. Mätningar av koldioxidutsläpp har gjorts avseende medarbetares resor i tjänsten samt högskolans förbrukning av el, värme och kyla.

Framförallt är det utsläpp från flygresor som ökat. Utsläppen från flygresor har ökat med 45 % mellan åren 2012 och 2014 (från 311 600 kg CO₂ år 2012 till 450 988 kg CO₂ år 2014). År 2014 stod flygresor för ca 87 % av utsläppen av koldioxid från tjänsteresor (450 988 kg CO₂ från flygresor av totalt 520 087 kg CO₂ från tjänsteresor).

När det gäller el, värme och kyla är fluktuationerna relativt små och förbrukningen kan antas variera i relation till variationer i utomhustemperatur.

Den största insatsen Högskolan Dalarna vidtagit för att minska utsläpp från resor är installation av infrastruktur för möten och undervisning via webben. Antalet bokningsbara mötesrum med utrustning för nätbaserade möten är totalt 27 på högskolan, varav sju nya färdigställdes under 2015.

En ny resepolicy som beaktar resandets miljökonsekvenser skulle ha varit framtagen till 2014. Personalavdelningen har påbörjat detta arbete och räknar för närvarande med att resepolicyn blir färdigställd under hösten 2015.

När det gäller el, värme och kyla har energikartläggningar av en byggnad per år genomförts, 2013 kartlades Smedjan och 2014 Mediehuset. En upphandling av konsult för att energikartlägga fastigheten Björling i Borlänge under 2015 förbereds.

Utbildning

Miljömålen inom området Utbildning handlar om att 1) andelen utbildningsprogram som aktivt behandlar hållbar, global utveckling ska öka, 2) utbildning för lärare i syfte att stötta integreringen av hållbarhetsfrågor ska genomföras, 3) möjligheten att miljömärka kurser ska undersökas. Intervjuerna med akademichefer, UFN och områdesnämnderna visar att det inte har genomförts några systematiska aktiviteter för att nå något av dessa mål.

För att kartlägga hur hållbar utveckling integreras i högskolans utbildningsprogram skickades en enkät till alla programansvariga (45 personer, 24 svarade). En sammanställning av enkätsvaren bifogas denna rapport (bilaga 5). Enkäten visar tydligt att det varierar mycket mellan de olika programmen vad man lägger i begreppet "hållbar utveckling". En majoritet av de svarande (58%) anger att det inte i någon av kursplanerna för programmet finns mål som berör *ekologiskt* hållbar utveckling/miljöaspekter. Integreringen av miljö- och hållbarhetsfrågor i utbildningen tycks skilja sig avsevärt mellan olika delar av verksamheten och är sannolikt till stor del beroende av enskilda medarbetares intresse och engagemang.

Forskning

Miljömålen inom området Forskning handlar om att 1) hållbar, global utveckling ska diskuteras vid forskningsseminarier, 2) att hållbar global utveckling ska diskuteras inför varje nytt forskningsprojekt.

Intervjuerna med forskningsledarna visar att frågor som rör hållbar, global utveckling ibland har diskuterats såväl inför nya forskningsprojekt som vid seminarier. Högskolans miljömål har dock inte varit kända för forskningsledarna. Det har heller inte funnits något styrdokument eller andra anvisningar som kunnat ge stöd för att mer systematiskt diskutera aspekter av hållbar utveckling eller beakta forskningens och forskningsresultatens konsekvenser för en hållbar utveckling.